

Forøvrigt har jeg ikke Meget at tilføie til det, der allerede om denne Sag er sagt; jeg kan i alt Væsentligt henholde mig til, saavel hvad den ærede Ordfører har bemærket til Fordeel for Sagen, som til mine Vittringer, dengang her var Spørgsmaal om nærværende Andragendes Fremme. Det vil være klart for Dem, mine Herrer, at det ikke er Modvillighed i at efterkomme Landets Love, men at det er Umuligheden af at kunne dette; der har bevæget disse Folk til at henvende sig til Folkerepræsentationen angaaende dette deres Belfærdens anliggende, og jeg haaber, at deres Bøn ikke vil være forgæves, men at det høitærede Thing i dette Tilfælde vil vise samme Billighed, som ved tidligere Leiligheder ofte har aabenbaret sig igjennem dets Beslutninger. — Jeg troer virkelig, at denne Sag er saaledes begrundet i de factiske Omstændigheder, at der vanskelig vil komme noget Andragende til Thinget, som vil have et større Krav paa Sammes Understøttelse.

Justitsministeren: Allerede ved Sagens indledende Behandling indrømmede jeg, at Bestaffenheden af Bygningerne i Bornholms Kjøbstæder og Indvaanernes Evne gjorde det overmaade vanskeligt for disses Vedkommende at gjennemføre Bestemmelserne i Frd. af 6te April 1832 om Afstæffelsen af Straatag, men jeg oplyste tillige, at der var blevet indrømmet de bornholmske Kjøbstæder Begunstigelser, som ikke vare komne andre Kjøbstæder tildeel, navnlig ved en allerhøieste Resolution af 6te Aug. 1834, og jeg oplyste tillige, at disse Lempelser ikke havde ført til det Resultat, man havde ventet, nemlig, at Afstæffelsen af Straatag vel vilde skee langsommere paa Bornholm end andre Steder, men at Sagen dog vilde have Fremgang. Sees der særligt hen til den Kjøbstad, om hvilken her er Spørgsmaal, nemlig Askirkeby, saa vil det, hvad jeg ogsaa i den indledende Behandling oplyste, sees, at i de mange Aar, som ligge mellem den Tid, Frd. af 1832 udkom, og Midten af 1849, er ikke et eneste Sag Straatag blevet omlagt med Tegll. Jeg erklærede, at jeg ikke havde Noget imod, at Sagen gik til nærmere Undersøgelse i et Udvalg, idet jeg nemlig haabede, at Udvalget muligt kunde have givet Bidrag til en billig

Løsning af de Vanskeligheder, som kunne finde Sted paa Grund af Sagens Bestaffenhed, men jeg maa bemærke, at jeg dog ikke i Udvalgets Betænkning har kunnet see noget Forsøg, som man, saavidt jeg skjønner, kunde slaae ind paa, med mindre en ny Lov blev udgivet. Den Myndighed, der ved Forordningen er givet det danske Cancellie, og som altsaa nu er gaaet over til Justitsministeriet, bestaaer deri, at man kan indrømme Henstand med Hensyn til den Tid, inden hvilken Straatagene skulle være affæstede. Dette er skeet med Hensyn til de bornholmske Kjøbstæder, og Resolutionen af 6te August 1834 vil medføre, at man uden Tvivl ikke kan vente Straatagene affæstede der til 1863, til hvilken Tid Henstanden udløber, og det vil da blive nødvendigt at indrømme en yderligere Henstand; men, naar Resolutionen bliver staaende og bliver fulgt, maa det dog ventes, at efterhaanden endeel Straatage ville blive affæstede, og navnlig kan det, naar man beholder den, dog ikke være andet, end at det, som indeholdes i Betænkningen mod Slutningen, vil blive opnaaet, nemlig, at der ikke opføres nye Bygninger, uden at disse faae Tegltag, og at heller ikke nogen Bygning repareres, uden at Underlaget bliver saa solidt, at det i Tiden kan bære Tegltag. Videre end som meldt gaaer Ministeriets Bemyndigelse ikke, og jeg kan ikke ifølge Lovgivningen indrømme mere, end hvad der er skeet, og altsaa vil en Henviisning til Ministeriet forsaavidt ikke kunne føre til Noget (Tscherning: Jo, til en lille provisorisk Lov!). En anden Sag er det, hvorvidt der kan være at foreslaae en ny Lovbestemmelse (Hør!), og dette er allerede taget under Overveielse saavel med Hensyn til Kjøbstæderne paa Bornholm, som med Hensyn til en enkelt Kjøbstad i Jylland, nemlig Skagen; men man er endnu ikke kommen til noget Resultat om, hvorvidt man virkelig med Billighed kunde gjøre større Undtagelser fra Loven end de, der kunne indrømmes ifølge sammes § 4, eller ialfald hvilken Del man skulde gaae i saa Henseende. Det er Noget, som jeg maa have mig forbeholdt nærmere at overveie.

Det er her i Betænkningen foreslaaet, at der skulde sendes Bygningskyndige til Bornholm, for at undersøge Stederne. Om det vil